

ХРОНІКА

УКРАЇНСЬКО-РУСЬКОГО

НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА

У ЛЬВОВІ.

— 1904, май-серпень. —

Зміст: Загальні збори. — Засідання Виділу. — Засідання секцій. (Др. К. Левіцький — Перші кроки нового австр. цивільного процесу. М. Грушевський — Звичайна схема руської історії й справа раціонального укладу історії східного славянства. Ів. Джиджора — Нові причинки до історії московсько-українських відносин 1726—37 рр. М. Грушевський — Спірні питання староруської етнографії. Яр. Ільницький — Право перевозу на залізницях. М. Грушевський — Етнографічні зміни і культурні впливи в археологічній матеріалі України-Руси. Др. С. Дністрянський — Mandatum в починні права. З. Кузеля — Огляд літератури по етнографії в зах. і серед. Європі в рр. 1900—2. О. Радакова — Про золотарство у староб. пов. в Харківщині. Др. В. Левіцький — Про зерові місяця функції § (s). Засідання комісії. — Участь Товариства у з'їзді чеських правників у Празі. — Нові видання Товариства.

Звичайні загальні збори.

(Дня 29 червня, 1904).

Звичайні загальні збори Наук. Тов. ім. Шевченка, що відбулися дня 29 червня, 1904 р., почалися о 11 год. перед полуднем у канцелярії Товариства. Розпочав їх голова проф. М. Грушевський, і сконстатувавши присутність відповідного числа членів, потрібного для відбування нарад (62 присутніх членів і 12 повноважних), в довшій промові (яку подаємо в скороченю) дав погляд на розвій Товариства в минулому році. „В минулому році, казав

він, Товариство скінчило десять літ від першої своєї реформи на взір європейських академій наук. Пізніші зміни зблизили його ще більше до такої академічної організації, і по своєму устрою і як одинока національна інституція призначена для розвою науки, вона в останніх літах стала українською академією наук, подібною до інших словянських академій, хоч і без титула. Титул не залежить від нас, і не знати, чи будемо коли його мати, — та він і не має особливого значіння. Нпр. в чотирьох академіях Німеччини дві лише мають сей титул. Важніше — наукове значіння; воно більше залежить від нас і нашим старанням повинно бути — держати можливо високо рівень науки сеї академії, якою наше Товариство стало, і додержувати кроку коли не великим європейським, то бодай академіям наших ближніх сусідів. На жаль і тут Товариство стрічаєть ся з ріжними перешкодами. Всі прошення його про підвищення дотацій з фондів краєвих і державних і вставлення їх в державний бюджет, лишають ся безуспішними, противно — Товариство стрічаєть ся з ріжними новими обмеженнями й утрудненнями. Так Виділ краєвий останніми часами став виплачувати заповоги з долини, жадаючи предложення наперед піврічних справоздань, хоч така контроля наукової діяльности Товариства з його сторони являєть ся дивною і нічим не викликаною. Заповогу, признану Міністерством осьвіти ще в червні минулого року, Товариство не дістало й досі, і тільки недавно, приватною дорогою довідало ся, що йому Міністерство тоді ж признало одноразову заповогу на виданне корпусу приповідок (досі не виплачену!). Супроти таких трудностей Виділ Товариства тим обережнійшим був при укладаню своїх бюджетів та тим більшу увагу мусів звертати на розвій заробкових галузей свого господарства, з яких мусить покривати, при малих підмогах публичних, свої видатки на наукові потреби. Діяльність Виділу на сім пункті в минувшій році була дуже показна — бесідник вказує на дальші улпшення в діловодстві, на які Виділ звертає пильну увагу вже від шести літ, переводення інвестицій в домі Т-ва, заложення переплетні, рішення утворити велику книгарню і т. п. „Зосередкована виключно в руках невеликого тіла як Виділ, адміністраційна діяльність Товариства менше відчувала на собі брак внутрішнього спокою й гармонії в Товаристві, що привели були до кризи в 1901 р. і дають себе й тепер відчувати. Діяльність наукова, що з натури своєї вимагає незакаламученого спокою й розваги, а поділена в Товаристві шіж цілим рядом біль-

ших і менших організацій, відчувала їх далеко більше. Майже цілий рік з'абсорбовувала увагу і енергію членів справа зміни статута, коло якої скупилися внутрішні відносини й зробили її окликом усіх відносин у Товаристві. При таких обставинах тільки в крайнім напруженні удавалося удержувати наукову роботу в Товаристві на рівні попередніх років, не дати відбитися на вні сій науковій боротьбі; ми все старалися зіставити в границях домашньої справи Товариства, не даючи себе спровокувати навіть різними зачіпками в пресі, що не все заховувалася об'єктивно супроти відносин у Товаристві. В минулому році удалося дійсно удержати наукову роботу, загалом взявши, в давнім темпі, і коли в одних точках було певне ослаблення, воно винагороджувалося живішою діяльністю в інших. Наукові видання виходили далі в давнім пляні — деякі спізнені (як правничі й етнологічні публікації) вийдуть не задовго, і Товариство загалом видало в сім році в 14 серіях 40 книжок, не рахуючи відбиток, додержуючи схем попередніх літ. Приглянувшися Запискам — що зістаються головним науковим органом Товариства, бачимо, що в минулому році уміщено в них було 33 більших або менших розвідок, заміток і матеріалів, 150 рецензій і окрім того огляд 60 часописей. Всього взяло в них участь 41 співробітників, в тім заграничних 15, нових 14, так що і тут наукова робота не тільки не спускалася з давнього рівня, але притягала й нові сили. Літ.-Наук. Вістник, не вважаючи на заборону в Росії, о стільки зміцнив своє становище, що надвижками сього року покрив дефіцит попереднього. В організаційній науковій роботі новим кроком наперед був організований історично-філософською секцією перший систематичний курс публичних викладів із археології, що, будемо надіятися, буде початком дальших таких курсів (філософська секція уложила уже плян подібних викладів на будущий рік). В кінці посвятив голова кілька теплих елів пам'яті померших членів: дра Олексія Маркевича, Корнила Устияновича і Василя Тиховського, яких збори пошанували повстанням із місць.

Покликавши опісля на секретарів зборів дд. Івана Боднара і Якова Яцкевича, голова проголосив збори отвореними і візвав до вибору комісії для перевірки важности повноважень. На внесені д. М. Павлика вибрано одностайно членами комісії д. Ілю Корорудза і дра М. Коса, які переглянули повноваження і признали їх важними. Всіх повноважень було 14.

Тому, що два члени, які мали повновласти, не явилися на зборах, враховувано до зборів лише 12 повновластей, які пізніше зменшилися до 10, з причини виходу ще двох членів.

По погодженню цих формальностей, перейдено до відчитування протоколів. На внесення д-ра М. Коса постановлено протоколи зі зборів дня 25 марта і 4 квітня 1903 р. не відчитувати тому, що вони були надруковані в „Хроніці“ і розіслані членам. Натомість відчитав д-р. Ів. Брик протокол із надвичайних загальних зборів, відбухих дня 4 квітня 1904 р., який прийнято до відомости без дискусії і ухвалено вписати в книгу протоколів, а для верифікації його вибрано комісію, зложену з двох членів д. І. Корудза і д-ра В. Левицького.

Д. Вол. Шухевич зажадав по сій, щоби в річній справозданню друковано коротко протоколи загальних зборів, а головне їх ухвали для пригадки членам. Коли-ж йому звернено увагу, що всі протоколи оголошують ся в своїй часі в „Хроніці“, змодифікував л. Шухевич бажане так, аби оголошувано ухвали з тих зборів, які не могли ще появилися в „Хроніці“ перед випускненем річного справозданя. Се бажане передано Виділові для евентуального ужитку. В сій справі забирав голос також проф. П. Огоновський, жадаючи, аби в річних справозданнях наводило ся також коротко головні рішення загальних зборів.

З черги перейдено до справоздань Виділу в річної діяльности. На внесення д. М. Павлика постановлено не читати їх, лиш від разу почати дискусію над ними.

Д-р. Волод. Левицький запитує Виділ, чому він не скликав як звичайно зборів у лютім або марті, але аж при кінци червня і тим способом продовжив собі самовільно час урядованя майже на пів року.

Д-р. К. Студинський відповів на се, що статут Товариства не визначає докладно речинця зборів, тому не може бути бесіди про його перетягнене. Та не вважаючи на се, збори не могли скорше відбути ся з таких причин: 1) Виділ визначив був первісно звичайні загальні збори на 25 марта і поставив на них також справу зміни статута. В відповідь на те внесло 20 членів письмо до Виділу з жаданем, щоби перше скликано збори тільки для зміни статута, а тим самим відложено звичайні загальні збори. Між тими членами був підписаний також д-р. В. Левицький. З огляду одначе, що термін 25 марта був для багатьох членів не вигідний, Виділ ви-

значив новий, на 4 цвітня, а прихилиючись до бажання 20 членів, поставив на порядку лише справу статута, бо дві інші точки порядку не мали тут значіння. 2) Місяць цвітень виповнили свята, в часі яких зборів не можна було скликати, а в маю в відповідних днях для зборів відбувалися збори інших товариств. 3) Виділ здержував ся також зі скликанням зборів перед відкликанням намісництва на зміну статута і то тому, щоби по відкиненню статута — що й стало ся — не треба було наражувати замісцевих членів на ще одні надзвичайні збори і на кошти, получені з їздою до Львова.

Д. Мих. Павлик запитує, чому при вичислюванню почесних членів Товариства у „Хроніці“ не подано при іменах В. Антоновича і І. Левицького дня їх вибору на почесних членів, що має вагу і для їх будучих біографів. — Голова поясняє, що в книзі членів не зазначено дати вибору, тому її не подано й у „Хроніці“. Але коли збори бажать собі того, можна буде пошукати в давних протоколах і оголосити при найближшій нагоді.

Д. Іл. Кокорудз запитує, чому Виділ не постарав ся до сеї пори про затвержене фондацийного акту університетської фундації та чому не уживає вже відсотків для означених актом цілий. — Голова поясняє, що Виділ предложив фундаторови до затвердження фондацийний акт, але він не лиш не затвердив його, та загалом нічого не відповів і не відповідає далі навіть на предкладані йому що року рахунки. Наслідком того відсотки фонду уживають ся тепер на сплачуване довгів каменяці.

Др. Вол. Левицький інтерпелює, на якій підставі дістають деякі члени всі видання Товариства, а деякі, навіть дійсні, не дістають; чим кермуєть ся Виділ при їх висилці? — Д. В. Гнатюк поясняє, що всі звичайні члени і оснувателі дістають на підставі давньої ухвали Виділу „Записки“ і „Хроніку“. Дійсні члени, що постійно працюють у виданнях Товариства, дістають понадто ще й видання своїх секцій, але котрі не працюють, дістають лише „Хроніку“ і „Збірники“ секцій. Члени Виділу дістають усі видання на підставі окремої ухвали Виділу. — Др. В. Левицький заявляє, що він переглядав книгу членів і найшов там, що й інші члени дістають усі видання. На питання членів, хто се такий, не хоче їх назвати по імени. Тоді д. В. Гнатюк перебирає книгу членів і стверджує, що всі видання мають право побирати також ті члени, які дають працю, а не беруть грошей за неї, але їх зрештою дуже мало і то майже всі з поза Галичини, куди видання не доходять,

так що постанова Виділу вислати їм видання має більше теоретичне значінє, як практичне.

Дальше жадає голосу знов др. Вол. Левицький і інтерпелює редакцію Л.-Н. Вістника, чим вона оправдає факт, що помістила в однім із недавних чисел нарис Стецишина, який є простим перекладом із Жеромского і через те виставила на сьміх нашу літературу перед польською публікою, та чому взагалі допускає в журналі незвісних авторів. — Др. Ів. Франко відповідає на се, що др. В. Левицький повинен се питанє звернути радше до авторів, як до редакції. Проти несумлінности нема ніякої асекурації, а жадна редакція не обовязана й не може знати всіх письменників і контролювати, чи се не вьяте звідси або звідти. Коли-ж би редакція тримала ся сеї засади, щоби друкувати тільки твори знаних авторів, тоді незнані не зробили би ся ніколи знаними, а зрештою на найблизших зборах той сам інтерпелянт підніс би нову інтерпеляцію, чому редакція не надрукувала творів сих і тих авторів. Зрештою кожний автор підписаний повним іменем відповідає сам за свій твір, а не редакція, що містить нераз його з різних причин, хоч не годить ся в його ідеями, з його тенденцією і т. и.

По сім прийнято до відомости справозданє в діяльности Виділу й секцій і перейдено до касового справозданя.

Д. Мих. Павлик заявляє, що він подав у бібліотечнім справозданю число закуплених книжок коло 80, тимчасом сума видана на закуплені книжки далеко висша, як би на 80 можна видати.

Д. Іл. Кокорудз запитує, чому в рубриці „коректи“ такі високі суми, хоч за коректи платить ся лише по 6 кор. від аркуша.

Д. Вас. Білецький запитує, кілько примірників друкуєть ся „Історії України-Руси“ проф. М. Грушевського? Чи Товариство не повинно-б друкувати її в більшім числі примірників, як по тепер?

З причини неприсутности касиєра і контролєра відложено відповіді на питання дд. Павлика й Кокорудза на пізнійше, а на питанє д. Білецького, відповів голова, що „Історії України-Руси“ друкуєть ся, як усїх збірників секційних, по 600 прим. На підвишенє сього числа, він як автор, навіть не згодив би ся і скорше видавав би дальші томи своїм накладом, ніж се. Він же бажав би дожити ще другого виданя „Історії“, аби дещо в ньому відповідно до нових розслідів змінити або доповнити, а при більшім накладі і при скупім нашім літературнім русі се було-б неможливе.

На внесенє д. М. Павлика перервано тут збори до 3-ої год. по полудні.

По поновнім отвореню зборів забрав голос д. Паньківський, аби відповісти на питання дд. Павлика й Кокорудза. Що до першого, то сума видатків на книжки годить ся в повні в закупленим книжками, лише що д. Павлик не всі куплені книжки втягнув до рубрики закупів. Що до другого, то в рубриці „коректа“ почилено не лиш авторські коректи, але й зецерські, які багато коштують. Він признає одначе, що оба роди корект не повинні стояти в одній рубриці і що в будучности їх розділить ся.

Коли ніхто більше не зголошував ся до слова, відчитав д. Петро Огоновський іменем контрольної комісії справозданє з переведеної контролі і поставив внесенє на уділенє абсолюторії Виділови. Збори приймили се внесенє, по чім перейдено до вибору голови, Виділу і контрольної комісії.

О. Мих. Зубрицький поставив внесенє, щоби голову вибрано через аклямацію, але що сьому внесеню спротивив ся д. М. Павлик, то голова зарядив голосованє картками, покликавши вперед до скрутаційної комісії дра Івана Брика, д. Володимира Загайкевича і д. Ілю Кокорудза. Голосувало на голову 62 члени, абсолютна більшість 32. На проф. Мих. Грушевського віддано 49 голосів, 13 карток віддано чистих. Головою вибрано проф. М. Грушевського.

Перед вибором Виділу заряджено п'ятихвилинну перерву, по чім приступлено до голосованя. По голосованю пішла скрутаційна комісія обчислювати голоси, а збори перейшли до дальшої точки порядку, зміни статута.

Проф. М. Грушевський відчитує письмо намісництва з мотивами, задля яких воно не потвердило зміненого статута і заявляє, що комісія, вибрана на остатніх загальних зборах, передискутувала ті мотиви, поробила вказані зміни в проєкті статута і тепер предкладає зборам проєкт у новій редакції для поповного ухваленя.

Др. М. Кос ставить внесенє, щоби параграфи, ухвалені на попередніх зборах і не заквестіоновані намісництвом, прийнято тепер en bloc, а окреме голосованє переводжено лише над заквестіонованими параграфами.

Д. М. Павлик противить ся тому і жадає, щоби кожний параграф відчитувано і голосовано над ним із окрема. Голова годить ся на се внесенє і заявляє, що зарядить голосованє над кожним параграфом окремо.

Д. Вол, Шухевич жадає, щоби при зміні статута голосували тільки присутні члени, а повновласти були виключені від голосовання. Жаданє своє опирає на інтерпретації статута і просить, щоби й збори до сеї інтерпретації прихилили ся та голова. Коли-ж би інтерпретовано статут інакше, тоді він застерігає собі голос іще перед приступленєм до відчитуваня статута.

Проф. Грушевський відповідає, що §§ 25 і 37 статута разом узяті такі ясні, що інтерпретувати статут способом д. В. Шухевича зовсім не можна. На тій підставі і при такій інтерпретації відбували ся збори давнїйшими роками і хоч і тоді голосовано з заступствами, то ніхто не виступав проти того. Остатні надвичайні загальні збори заявили ся також за сею інтерпретацією і уважали стилізацію дотичних параграфів о стільки ясною, що навіть не уважали потрібним їх змінати. Від сього погляду він не може відступити.

Др. К. Студинський заявляє, що по остатніх надвичайних зборах, де квестіовано з боку тих самих членів, що й нині, правосильність повновластей, він був цікавий знати, як на се задивляють ся компетентні власти і фахові люди, тому й запитав їх про опінію. У відповідь дістав, що всяка інтерпретація статута належить виключно до голови і зборів, а не до властей, які мають право лише затвердити або відкинути статут якогонебудь товариства, але не його інтерпретувати. З тої причини він заявляє ся також за інтерпретацією голови, що повновласти важні на всіх зборах і для всіх справ.

Коли по сьому голова завіввав відпоручників, щоби голосували й далі, забрав слово д. Вол. Шухевич відповідно до попередного застереження і зложив таку заяву :

„§ 37 доси обовязуюючого статута постановляє, що до зміни статутів треба двох третин присутних членів; коли-ж перше речене того §-у виразно вимагає особистої присутности членів, проте відносить ся се домаганє до всіх дальших уступів того §-у, супротив чого може зміна статутів наступити тільки наслідком рішення особисто присутних членів. Позаяк п. председатель інтерпретуючи той § інакше, іменно дозволяє голосувати і через повномочія, уважаю таке поступованє яко противакопне і зголошує з тої причини відклик проти важности ухвал в той спосіб повзятих“.

Супроти сеї заяви зажадав голова, щоби збори заявили ся ще раз, чи приймають його інтерпретацію. Збори приймили її всіми голосами проти сімох отсих членів, вписаних до протоколу на їх власне жадане: Володимира Шухевича, дра Володимира Левицького, Василя Білецького, Юліяна Левицького, Михайла Павлика, Андрія Алиськевича і Осипа Ганіпчача.*)

По сім забрав слово д. М. Павлик і поновив внесенє д. Ю. Романчука з попередніх зборів, щоби тепер не ухвалювано зміни статута, але щоби вибрано комісію з рівного числа членів прихильників і противників предкладаного проєкту статута та поручено їй виробити новий проєкт і прийти з ним перед нові загальні збори.

Проти сього внесеня виступив голова, заявляючи, що справа статута тягнеть ся з давна з великою стратою для Товариства, але що довше тягти ся не може і раз порішити її треба сюди або туди. За поглядом голови заявили ся ще др. Т. Кормош, о. М. Зубрицький і о. Ю. Кміт, почім на внесенє остатнього замкнено дискусію. При голосованю внесенє д. М. Павлика впало всіми голосами проти сімох.

Тут перервано дискусію для оголошеня висліду виборів до Виділу. Голосувало 62 члени; абсолютна більшість 32. До Виділу вибрані :

Кость Паньківський	62	голосами
Іван Ясеницький	59	"
Др. Гриць Гарматій	53	"
Др. Іван Макух	51	"
Др. Кирило Студинський	49	"
Володимир Гнатюк	48	"

На заступників вибрані :

Др. Ярослав Грушкевич	50	"
Михайло Мочульський	50	"
Юліян Мудрак	39	"

Інші кандидати подіставали від 1 голосу до 13.

До контрольної комісії, яку вибрано через аклямацію, ввійшли : Осип Ганіпчач, Петро Огоновський, Юліян Січинський.

Тепер відчитано лісту присутних і сконстатовано, що є їх 47 з 10 повновластями, разом 57. Дві третині виносять 38 членів. По

*) Заява ся потім була відкликана — див. нижше с. 15.

сконстатованю перейдено до відчитування поодиноких параграфів статута і до голосованя над ними. § 1—15 прийнято одностайно. § 16, при яким розвила ся ширша дискусія і при яким сконстатовано другий раз число присутних, що тим часом зменшило ся, прийнято 32 голосами без повноважностей, а з повноважностями 41 голосами проти 12. § 17—42 прийнято одностайно, при чім число присутних збільшило ся знов і виносило постійно при кождім параграфі 42 присутних і 10 повноважностей, разом 52 голосів.

За підставу нарад над зміною статута служив статут предкладаний власти і ухвалений вже попередніми загальними зборами побіч обовязуючого статута.

Дискусія при § 16 була така :

Д. Вол. Шухевич заявляє, що опозиція не має обструкційних замірів, а доказом сього перші 15 параграфів, прийняті одностайно. Він, і його прихильники, не є також за тим, аби § 16 звужувати ; навпаки, вони хотять розширити його, тому й ставять він внесене, щоби право повноважностей розширити на всіх членів, що живуть поза Львовом. Коли перейде се його внесене, він не тільки возьме назад свою заяву, зложену вперед, але й ручить за цілковиту дальшу згоду в Товаристві.

Проф. Грушевський поясняє значіне повноважностей. Вони завлені були свого часу лише тому, що заграничні члени наслідком спеціальних обставин не можуть особисто брати участі в зборах Товариства ; се наслідок державних і кордонових обставин, а не особистих. Такі обставини не заходять для австрійських членів, які можуть приїхати кождої хвилі на збори, коли хочуть, тому й для них повноважності не мають рації. Обіцянка цофнення заяви під умовою розширення параграфу 16 з боку д. Шухевича виглядає на пресию членів, а заповнене згоди в Товаристві не переконає нікого, бо ніхто за нікого не може ручити. Бесідинник обстає за § 16 в давній формі, без змін. По промові дд. Садовського, В. Шухевича, І. Кокорудза, В. Білецького і М. Зубрицького замкнено дискусію і приступлено до голосованя. § 16 прийнято в давній формі 41 голосами проти 12 голосів отсих членів : Бурбеля, Залеського, Коржоша, Шухевича, Гаїнчака, Білецького, В. Левницького, Ю. Левницького, Фоліса, Алиськевича, Павлика, Кокорудза.

По голосованю забрав слово д. В. Шухевич і зложив другу заяву, що супроти змайоризованя опозиції він із товаришами не має далі що тут робити і бажає вістаючим успіху в Товаристві. По

сім опустив саяу зборів, а з ним вийшло й отсих 7 членів: М. Павлик, В. Левицький, Ю. Левицький, Білецький, Фоліс, Алиськевич і Кокоруда.

Дальші параграфи поодинокю примимано одноголосно, до кінця, а так само опісля й цілий статут en bloc.

На кінці ухвалили збори, що на випадок незатвердження й сього статута, має та сама комісія, що предкладала нині доповнення й поправки, ще раз поробити потрібні зміни і предложити знов статут у новім виді для ухвали загальним зборам.

Так само ухвалено, що коли-б дд. В. Левицький і І. Кокоруда, не схотіли по сецесії входити до комісії для зверифікованя протоколу остатніх загальних зборів, мають увійти до комісії на їх місце др. Г. Величко і В. Загайкевич і протокол зверифікувати.

Тому що до точки внесеня і інтерпеляцій ніхто не зголосився, голова замкнув збори о 7 год. вечером.

Засідання Виділу.

X зас. дня 11 мая.

1) Принято чотирьох нових членів. 2) Принято до відомости, що на з'їзд правників у Празі виїздять як делегати др. С. Дністрянський і др. К. Левицький. 3) В справі книгарні порішено розписати ще раз конкурс на управителя з терміном до 14 липня і оголосити його в двох російських, одній чеській і одній німецькій часописі з вимогою від патента знаня німецької і одної славянської мови. 4) Признано студентови філософії Іванови Джиджорі на 1904 р. підмогу на наукові цілі в сумі 200 кор., платну в двох рівних ратах. 5) Принято до відомости подяку читальні „Поступ“ у Lethbridge, в Канаді за даровані книжки.

XI зас. дня 18 мая.

1) Постановлено повідомити телеграфічно комітет з'їзду чеських правників, що від Наук. Тов. ім. Шевченка приїде два делегати. 2) Признано обом делегатам на сей з'їзд на їх жадане по 120 кор. на покриті коштів подорожи.

XII зас. дня 1 червня.

1) Принято до музея старинні монети, даровані о. Охримовичом у Сенечолі і ухвалено йому подякувати за них. 2) Признано з. Ст. Онишкевичови в Хишевичах деякі книжки в заміну за даровані ним для бібліотеки. 3) Постановлено скликати загальні збори на 29 червня. 4) Принято до відомости, що друкарняна комісія

закупила для переплетні букви і штанци за 1825 марок. Крім того комісія замовила в д. Ю. Панкевича кілька рисунків на штанци, основані на народніх мотивах. 5) Постановлено поургувати справу виплати субвенції в міністерства за 1903 р. 6) Признано даром деякі книжки читальні „Просьвіта“ в Підволочисках та тов. „Зоря“ в Жовкві. 7) Принято одного нового члена. 8) Постановлено закупити для музея портрет К. Сушкевича, мальований К. Устияновичом.

XIII зас. дня 8 червня.

1) Др. К. Студинський повідомив, що намісництво не затвердило статута з формальних причин. Супроти того постановлено скликати статутувану анкету, вибрану на остатніх зборах, щоби поробила відповідні зміни в статуті і предложила його для ухвали новим загальним зборам. 2) Відчитано справозданє з діяльности Виділу, секцій, бібліотеки і каси та ухвалено друкувати їх. 3) Признано Тадеєви Гриневичови, ученикови промислової школи в Кракові 50 кор. підмоги на артистичне (малювальне) образование. 4) Принято одного нового члена.

XIV зас. дня 22 червня.

1) Признано управителеви переплетні одноразову нагороду в сумі 100 кор., за працю при інсталяції переплетні і ухвалено для нього місячну платню, виплачувану з гори. 2) Відчитано і прийнято фундаційний акт Академічного Дому в стилізації представлений комісією, зложеною з проф. М. Грушевського і відпоручників Наук. Тов. ім. Шевченка дра С. Федака і дра І. Макуха. 3) Вибрано комісію для справ Академічного Дому, зложеною з членів: Проф. І. Левинського, дра І. Макуха, д. Ю. Мудрака і дра С. Федака з правом кооптації нових членів. 4) Признано дру С. Рудницькому 100 кор. підмоги на наукову екскурзію. 5) Признано даром деякі книжки монастиреви Василянок у Городку.

XV зас. дня 28 червня.

1) Принято двох нових членів. 2) Признано важними і постановлено предложити загальним зборам 14 заступств від заграничних членів і інституцій. 3) Постановлено вписати в протокол фундаційний акт Академічного Дому.

XVI зас. дня 6 липня.

1) Відчитано письмо мат.-прир.-лікарської секції і прийнято до відомости, що секція уконституувала ся вибравши директором д. Ів. Верхратського, заст. директора др. Ев. Озаркевича, секретарем дра В. Левицького, заст. секретаря др. Ст. Рудницького, делегатом до Виділу дир. І. Верхратського, заступником делегата проф. В. Шухевича. Що до вибору заступника делегата до Виділу, постановлено: Виділ констатує, що § 29 обов'язуючого статута, говорячи про репрезентацию секції у Виділі, знає лише директора секції або вибраного замість нього відпоручника, але не знає вибраного попри нього заступника відпоручника. Тому що секція письмом із дня 4 липня повідомляє, що директором і делегатом до Виділу вибрано д. І. Верхратського, Виділ не може прийняти до відомости попри те вибору заступника делегата. Виділ звертає разом увагу, що так само порішив він уже був у тій самій секції справу вибору заступника делегата на засіданю дня 12 лютого 1902 р. і повідомив її про се в своїм часі. 2) Виділ уконституував ся так:

Мих. Грушевський, голова і референт наукових справ.

Кпр. Студинський, заст. голови і реферант загальних справ адміністраційних та бібліотеки.

Вол. Гпатюк, секретар.

Кость Паньківський, контрольор.

Ів. Ясеницький, касиєр.

Ів. Макух, адміністратор камениці і референт правних справ.

Гр. Гарматій, референт друкарні і переплетні.

Юл. Мудрак, корреферент рахунків наукових видань.

Яр. Грушкевич, референт книгарні, Вістника і музея.

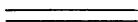
Мих. Мочульський, референт магазину.

XVII зас. дня 20 липня.

1) Прийнято до відомости протокол загальних зборів і ухвалено вписати його в книгу протоколів. 2) Постановлено вислати членам, що залягають із вкладками, ургенси з загрозою вичеркнення, коли не зложать їх до вересня. 3) Прийнято до відомости, що історично-філософічна секція уконституувала ся вибравши таку президію: М. Грушевський, директор; Ф. Вовк, заст. директора; С. Томашівський, секретар; О. Сушко, заст. секретаря. Фільольогічна

секція уконституувала ся так: І. Франко, директор; І. Кокорудь, заст. директора; М. Павлик, секретар. 4) Затверджено вибір о. Михайла Зубрицького у Мшанци на дійсного члена іст.-філософичної секції. 5) Постановлено, щоби через вакації полагоджувано справи, що випливають із рефератів, бодай в присутности трьох членів Виділу. 6) Відчитано письмо Академії Наук у Петербурзі в повідомленем, що з'їзд славістів відложений до 1906 р. 7) Принято до відомости подяку Общества Истории и Древностей російскихъ у Москві за привіт, висланий на його ювілей. 8) Ухвалено вислати вибір книжок руській колегії в Римі за зворотом коштів пересилки. 9) Принято одного нового члена. 10) Принято до відомости отсе письмо д. Володимира Шухевича:

Сьвітлий Виділе! На послідних загальних зборах наукового Товариства ім. Шевченка заложив я з причини інтерпретації § 37 статута протест против важности ухвал дотикаючих зміни того статута. Супротив того, що є надія полагодити цілу справу в мирній дорозі у самім Товаристві, прошу в порозуміню з Членами, що прилучились до мого протесту, не втягати его до протоколу загальних Зборів а тим самим не подавати его до Намісництва при предложеню нового статута. З поважанем Шухевич. 10/7 1904.

Засідання секцій і комісій.

Спільні засідання секцій.

II зас. дня 14 липня.

- 1) Переведено дискусію над вибором нових дійсних членів.
  - 2) Дискутовано над проектом видання енциклопедії славистики, порушеного вже на однім із давніших засідань.
  - 3) Принято до відомости, що конгрес славистів у Петербурзі відложений на пізніше.
-

Засідання історично-філософичної секції.

VI зас. дня 5 мая.

- 1) Др. С. Дністрянський предложив працю дра К. Левицького п. н. „Перші роки нового австр. цивільного процесу“, яку ухвалено друкувати в „Часописи правн. і екон.“.
- 2) Затверджено вибір делегатів на в'їзд чеських правників в особах дра С. Дністрянського і дра К. Левицького.
- 3) Затверджено вибір дра І. Кунцева на члена правничої комісії.

Зміст праці дра К. Левицького: Автор подає критичні замітки до нового процесу цивільного в Австрії і переходить в особна отсі питання: 1) Про підсудність (інстанції, підсудність адвокатів, підсудність у справах найму-аренди, договірну підсудність, виключну підсудність); 2) провід процесовий (язики краєві в процесі, вазив до розправи, товаришів спорових, заочність, провід

розправи спорової, докази процесові супротив свобідного розпізнання судейського, переслухане сторін, правосильність) і 3) про средства правні (рекурси, відкликане і поступоване відкличне, ревізю і поступоване ревізійне, позви неважности, зновлене поступованя).

VII зас. дня 29 мая.

1) Проф. М. Грушевський відчитав свою працю п. н. „Звичайна схема русскої історії й справа раціонального укладу історії східнього славянства“, призначену для друку в петербурзькім „Сборнику статей по славяновѣдѣнію“. 2) Він же зреферував працю І. Джиджори п. н. „Нові причинки до історії московсько-українських відносин 1726—37 рр.“, яку ухвалено друкувати в „Записках“.

Зміст праці проф. М. Грушевського: Автор має на гадці схему, вироблену великоруською хронографією на основі династичного принципу й досі прийняту в російській науці, вказує на нераціональність її, механічне сполученне частин історії української й великоруської, по части білоруської народности та вказує на потребу слідити осібно історію сих народностей і з історії державних організацій перенести центр ваги на історію народностей.

Зміст праці І. Джиджори: На підставі опублікованих петербурзьким історичним товариством протоколів Кабінета міністрів і Верховного тайного совѣта з р. 1726—1737 характеризує він політику російського правительства супроти України, її автономії, суспільних й економічних відносин її.

VIII зас. дня 2 червня.

1) Проф. М. Грушевський зреферував свою статю: „Спірні питання староруської етнографії“, призначену для „Сборника статей по славяновѣдѣнію“. 2) Д. С. Томашівський зреферував свою статю: „Про територію Угорської Руси на початку ХХ ст.“, призначену для того самого виданя.

Зміст праці проф. М. Грушевського: Автор дає погляд на заходи учених роз'яснити етнографічні відносини староруські за помочю топо- і хорографічної номенклятури, археології й діалектології, спиняєть ся на недавніх пробах Шахматова і Спіцина, бливше оцінює теорію Шахматова що до групування руських племен, особливо спиняєть ся на його теорії, що Сіверяне не належали до полудневої групи. Потім переглядає спірні питання звязані з иншими племенами полудневої групи (Уличами, Бужанами й Волинянами, Хорватами).

ІХ зас. дня 22 червня.

- 1) Др. С. Дністрянський предložив справоздане в участі делегації Наук. Тов. ім. Шевченка в з'їзді чеських правників у Празі.
- 2) Той сам зреферував розвідку д. Я. Ільницького: „Право перевозу на залізницях“, яку ухвалено друкувати в „Часописи правн. і екон.“

Зміст праці д. Я. Ільницького: У вступі згадує ся в загалі про закони і розпорядки властей, які нормують умову перевозу товарів залізницями, та про товарні тарифи і головні засади, які при товарних тарифах примінують ся. В першій розділі говорить автор про взаїмне відношенє підметів умови о перевіз товарів залізницями, та доходить до висновку, що отся умова єсть умовою реальною.

X зас. дня 4 липня.

- 1) Проф. М. Грушевський зреферував свою статю: „Етнографічні зміни і культурні впливи в археологічному матеріалі України-Руси“, написану для „Сборника статей по славяновѣдѣнію“. 2) Д. Ол. Сушко зреферував свій комунікат: „Про постанови варшавського провінціального синода 1561 р.“, який ухвалено друкувати в „Записках“. 3) Обговорювало потребу етнологічної екскурсії в Бойківщину.

Зміст праці проф. М. Грушевського: Автор виступає тут против широко росповсюдженого в загалі, й спеціально — у археологів, що студіюють українську теорію, нахилу — всякі зміни в культурі, нові культурні явища толкувати появами нових народів, — змінами кольонізаційними. Вказує на шкідність того, коли археологи замість слідити обсяг, історію й елементи певної культури, нагинають її до ріжних історичних згадок, та на кількох прикладах показує, що культурні явища не покривають ся етнографічними, впливаючи очевидно з культурних впливів, а не етнографічних міграцій.

XI зас. дня 15 липня (для вибору нових дійсних членів).

Вибрано одноголосно дійсним членом о. Михайла Зубрицького, пароха в Мшанци і постановлено предложити його Виділови до затвердження.

ХІІ зас. дня 20 липня.

1) Др. С. Дністрянський відчитав свою розвідку: „Mandatum в почині права“, яку ухвалено друкувати в „Часописи правничій і екон.“ 2) Секція згодила ся, щоби др. С. Дністрянський включив реферовану розвідку в свою ширшу німецьку працю, яка тепер друкуєть ся з тим, що в ній буде виразно зазначене, що сей уступ був скорше видрукований по руськи. 3) Секція уконституувала ся вибравши: директором проф. М. Грушевського, заст. директора д. Федора Вовка, секретарем д. Ст. Томашівського, заст. секретаря д. Ол. Сушка.

Зміст праці дра С. Дністрянського: Автор доказує в супереч із дотеперішними дослідами науковими, що *mandatum* римського права було у своїм завязку умовою реальною, чого доказом *legis actio per conditionem*, яка опирала ся на 3 матеріяльних основах: 1) *manu dare* зі сторици вірителя; 2) *recipere* зі сторици довжника; 3) *repetere* на випадок позу. Вправді в клясичнім праві римськім тратить мандат первісний характер реальний, та стає консенсуальним контрактом, то все таки жие провідна ідея первісного мандату реального безпереривно в різних правних інституатах, як в *conditio certi*, в контрактах реальних (*mutuum, commodatum, depositum, pignus*), в *modus*, в випадках безпосередного заступництва і в умовах на користь третих. Крім сего в жерелах клясичного права римського лишило ся в постановах про мандат багато слідів, що виказують первісний реальний характер сеї умови.

ХІІІ зас. дня 24 липня.

1) Проф. М. Грушевський предложив працю д. З. Кузелі п. и. „Огляд літератури по етнографії в зах. і середній Європі в рр. 1900—2“, яку ухвалено друкувати в „Записках“. 2) Той сам предложив працю д. О. Радакової: „Про золотарство у староб. пов. в Харківщині“, яку ухвалено друкувати в „Матеріялах до укр. етнології“.

Зміст праці д. З. Кузелі: Автор дає тут продовжене реферату, уміщеного в LIX т. Записок п. з.: „Огляд літератури антропологічної й археологічної“ і спинює ся над оглядом праць із обсягу етнографії, етнології і фольклору, що появили ся друком у роках 1900—1902 в західній Європі в німецькім (і голяндськім), французькім і італійськім язичі. Наперед збирає на скілько

можна найдокладнійше бібліографію етнографічних праць і видавництва і переходить по черзі деякі важніші питання, а спеціально питає про дефініцію і зміст етнографії, етнології і фольклору, про їх взаємини і про їх відносини до інших близьких наук, як пр. до фільології і історії, при чім наводить найновіші погляди Вінтерніца, Вастіяна, Кайндля, Шурца, Гофмана-Крайера, Штрака, Бреннера, Сігмунда, Дітеріха, і ин. Відтак подає найновіші праці загального змісту, в яких трактує ся про повисші науки в загалі, або описуєть ся цілі більші або менші території, як Німеччину, Саксонію і т. д. і задержуєть ся довше над збірниками звичаїв, вірувань, переказів, казок, пісень і ин., при чім обговорює напрямки студій і подає головні праці порівнюючого змісту. В другій частині дає огляд журналів і часописий.

Зміст праці д. О. Радакової: Невеличка, але дуже цікава розвідка д. Радакової містить у собі досить детальний опис техніки українських золотарів, котрі ще вдержались у нас завдяки тому, що артистичне почутє нашого народу не цілком іще вдоволяєть ся фабрикованими дешевими виробами, а потребує чогось свого залюбленого з давна. Описані д. Радаковою золотарі роблять наприклад ковтки особливого фасону задля Українців і зовсім иншого задля сусідніх із їми великорусів. Сама техніка виливання і оброблюваня окрас дуже нагадує описану хоч би д. Шухевичем, подібну-ж техніку у Гуцулів із тою ріжницею, що у Гуцулів вона ще трохи примітивійша. Так нпр. для виготованя глиняної форми у Гуцулів вживаєть ся деревляна обручка, а у старобільських золотарів залізна і т. и. Досить численні малюнки дуже докладно поясняють деталі тексту, з якого нарешті видно, що українське золотарство заховало ще дуже старинну техніку тих часів, коли воно далеко більше існувало у нас ніж тепер.

Засідання фільологічної секції.

ІІ зас. дня 26 мая.

1) Др. К. Студинський предложив секції переписку Я. Головацького, яку ухвалено друкувати в „Збірнику“ секції і з огляду на її обєм постановлено поділити на два окремі випуски. 2) Відчитано лист дра І. Пулюя в справі виданя великого словаря укра-

їнської мови. Супроти того що словарь такий готуєть ся тепер у Київї, не розводжено над сею справою дискусії. 3) На бажанє д. Павлика постановлено в найкоротшім часї скликати язикову комісію для наради над її реорганізацією.

III зас. дня 15 липня.

1) Дискутовано над вибором нових дійсних членів, але по переведеній дискусії ухвалено не вибирати сього року нікого. 2) Переведено уконституованє секції вибравши: Директором дра Ів. Франка, заст. директора д. І. Кокорудза, секретарем д. М. Павлика. 3) Др. К. Студинський подає до відомости, що друк переписки Я. Головацького закінчений та що вступну студію до неї предложить по ваканціях. 4) Д. Павлик повідомляє секцію, що друк дальшого тому фольклорних праць М. Драгоманова розпочнеть ся вже літом. Так само заявляє, що вже має копії в актів до інспекторату О. Федьковича, про який предложить пізнійше студію.

Засідання мат.-прир.-лікарської секції.

II зас. дня 16 мая.

1) Принято до відомости лист секції до Виділу в справі видаваня „Зоології“ д. І. Верхратського. 2) Д. Петро Огоновський предложив працю дра В. Левицького п. н. „Про верові місця функції $\zeta(s)$ “, а д. І. Верхратський свою працю п. н. „Нові знаноби до номенклатури ботанічної і термінології природописної народної“. Обі праці постановлено друкувати в „Збірнику“ секції.

Зміст праці дра В. Левицького: Автор опираючись на форми Ріманна, яка лучить функцію $\zeta(s)$ в інтегралом Euler'a, показує дорогу, на якій можна би доказати, що часть перворядна всіх місць верових функції $\zeta(s)$ рівнає ся $\frac{1}{2}$, твердженє, яке висловив Ріманн, а якого до тепер ніхто ще не доказав.

III зас. дня 4 липня.

1) Секція уконституувала ся вибравши: Директором д. Ів. Верхратського; заст. директора дра Е. Озаркевича; секретарем дра В. Левицького; заст. секретаря С. Рудницького. Делегатом до

Виділу вибрано д. І. Верхратського, а заст. делегата д. В. Шухевича. 2) Переведено дискусію над вибором нових дійсних членів. 3) Принято до відомости, що лікарська комісія уконституувала ся так: Др. Ев. Озаркевич, голова; др. І. Липа, заст. голови; др. Е. Грушкевич, секретар. 4) Др. Е. Озаркевич предложив працю дра І. Горбачевського п. н. „Уваги о термінології хемічній“, яку ухвалено друкувати в „Збірнику“.

IV зас. дня 9 липня.

Д. Вол. Шухевич заявив, що Виділ не затвердив його вибору на заступника делегата до Виділу з тої причини, що статут Товариства не знає заступників делегата. Супроти того секція реасувувала попередню свою ухвалу і вибрала делегатом до Виділу д. В. Шухевича в місце д. І. Верхратського.

Засідання правничої комісії.

II зас. дня 10 червня.

1) Принято до відомости справозданє делегатів із участі у з'їзді чеських правників. 2) Вислухано справозданя в другій частини розвідки Заяця: *Usus fructus nominis*.

Засідання етнографічної комісії.

I зас. дня 13 червня.

1) Постановлено решту субвенції на етнографічні екскурсії за 1904 р. виплатити д. Федорови Вовкови на поїздку по Гуцульщині для антропометричних студій і просити Виділ, щоби доповнив сю суму на конто підмоги з 1905 р., коли-б вона показала ся малою. 2) Постановлено віднести ся до Виділу з просьбою, щоби сього року згодив ся видати три томи „Етнографічного Збірника“, беручи на увагу, що на друк приповідок дістала комісія підмогу від міністерства. 3) Привзначено на один із найближших томів „Матеріалів до укр.-руської етнології“ матеріяли Мар. Ер. про дитину в українській етнографії.

II зас. дня 15 липня.

1) Комісія уконституувала ся вибравши головою д. О. Барвінського, заст. голови д. Ф. Вовка ; вибір секретаря відложено на пізнійше. 2) Постановлено просити Виділ, щоби закомунікував секціям норми ремунерації за праці, друковані в виданнях Товариства.

Засідання лікарської комісії.

I зас. дня 2 липня.

1) Комісія уконституувала ся вибравши головою дра Е. Озаркевича ; заст. голови дра Ів. Липу ; секретарем дра Яр. Грушкевича. 2) Постановлено видавати „Лікарський збірник“ квартално по три аркуші друку. 3) Постановлено віднести ся до „Просьвіти“ в справі видавання популярних лікарських брошур. 4) Дискутовано над справою участі наших лікарів у з'їзді сербських лікарів у Білграді.

II зас. дня 15 липня.

1) Запросини на лікарський з'їзд у Білграді передано до поладження секції. 2) Вибрано редакторами „Лікарського Збірника“ : дра Е. Озаркевича (вступні статі і хроніка) і дра Я. Грушкевича (реферати). 3) Принято до відомости, що тов. „Просьвіта“ згодило ся видавати популярні лікарські брошури, яких редакцію поручено дру М. Вахнянцу.

Засідання мовної комісії.

I зас. дня 9 червня.

1) Переведено дискусію над новою організацією комісії і ухвалено на найближше засіданні запросити всіх членів, щоби висловили свої погляди в тій справі. 2) Обговорено потребу спорядження усяких словарів і розділено відповідну роботу.

Участь Товариства у з'їзді чеських правників.

Відпоручники Товариства, др. С. Дністряньський і др. К. Левицький явили ся вперед 21 мая с. р. на першій з'їзді чеських адвокатів, скликаним перед з'їздом правників, що відбув ся в салі радній міста Праги, і тут привитав їх посадик міста Праги др. Срб. Сей з'їзд чеських адвокатів займав ся головно двома справами: домаганем, аби чеський язык допущено до розправ у найвишнім трибуналі адміністраційнім і трибуналі державнім у Відни, а відтак піднесенем питання про уладжене заводових відносин адвокатського стану взагалі.

Того дня відбув ся привітний вечер для учасників з'їзду чеських правників у готели центральнім, де голова з'їзду проф. др. Ранда привитав вступним словом учасників.

В неділю 22 мая с. р. о годині 12 в полудни відбуло ся сьвяточне відкрите з'їзду правників у „пантеоні“. Іменем товариства Шевченка промавляв др. Кость Левицький, підносячи, що величавий з'їзд науковий чеських правників являє ся сьвітлою маніфестацією високої сьвідомости національної і великої культурности чеського народа; що ми Русини в нашій народній відродженю все ставимо собі за примір працю, витревалість і незвичайні змаганя братнього народа чеського, на областях просьвіти, горожанської самосьвідомости, економічної независимости, науки і культури, та що так як чеські правники ведуть провід справ суспільно-політичних чеського народа, так у нас руські правники кладуть перші заборона національного істнованя і оборони прав руського народа, а в кінци висказав бажане від братів Русинів, аби той

першій науковій з'їзд чеських правників приніс величезні успіхи на славу чеського народу.

Того-ж дня по полудни відбуло ся відкрите секційних нарад, де наші відпоручники були почесними предсідателями — а вечером відбув ся банкет у салях на острові Софійськїм, на яким промавляв другий відпоручник др. Стаїслав Дністрянський, зазначуючи дружні взаємини, які лучили Русинів із Чехами від часів Шевченка (по-сланіє до Шафарика з р. 1845), і підносячи симпатію Чехів у справі руського університету.

Підчас з'їзду навязали відпоручники Товариства зносини з визначними ученнями чеськими, хорватськими і болгарськими.

Др. С. Дністрянський.

Нові видання Товариства.

Записки Наукового Товариства імени Шевченка, виходять у Львові що два місяці під редакцією Михайла Грушевського. Рік XIII. Кн. III. Т. LIX. Львів, 1904. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 198, 8°. Ціна 3 кор. Зміст: 1) Святий Климент у Корсуні, причинки до історії староруської легенди. Х. Віднайдене мощей свв. Климента, написав др. І. Франко (далі буде). Ст. 181—208. — 2) Виговський і Юрій Хмельницький. Історичні студії, написав Василь Герасимчук (далі буде). Ст. 1—40. — 3) Матеріяли до історії Коліївщини. II. Кілька документів про участь ченців київських монастирів в гайдамацьких руках XVIII ст., подав Сергій Грушенко. Ст. 1—16. 4) Miscellanea: Варшавський синод в року 1561, подав Олександр Сушко. Ст. 1—17. — 5) Наукова хроніка: Антропология, археология і етнографія в західно-європейській науковій літературі останніх років, подає Зенон Кузеля. Ст. 1—65. — 6) Бібліографія (рецензії й справоздання). Ст. 1—33.

Записки Наукового Товариства імени Шевченка, виходять у Львові що два місяці під редакцією М. Грушевського. Рік XIII. Кн. IV. Т. LX. Львів, 1904. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 190, 8°. Ціна 3 кор. Зміст: 1) Святий Климент у Корсуні. Причинки до історії староруської легенди. Х. Віднайдене мощей свв. Климента, написав др. Ів. Франко. (Конець). Ст. 209—256. — 2) Коваччина на переломі XVI і XVII в. (1591—1603), написав Василь Доманицький. Ст. 1—32. — 3) Виговський і Юрій Хмельницький. Історичні студії, написав Василь Герасимчук, IV—VI. (Конець). Ст. 41—70. — 4) Miscellanea: Недруковані твори Артемовського-Гулака, подав Юліян Романчук. Ст. 1—14. — 5) Наукова

хроніка: Етнографія в західно-європейській науковій літературі останніх років, подав Зенон Кузеля (далі буде). Ст. 1—25. — 6) Бібліографія. Ст. 1—42.

Часопись правнича і економічна. Рік IV. Том VI і VII. Правничі і економічні розвідки історично-філософської секції Наукового Товариства ім. Шевченка. Редактор др. Ст. Дністрянський. У Львові, 1904. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 292, 8^о. Зміст: 1) Mandatum в почині правного розвою. Студія з римського права. Нап. др. С. Дністрянський. Ст. 1—160. — 2) Право перевозу на залізницях. Нап. Яр. Ільницький (далі буде). Ст. 1—28. 3) Ususfructus nominis. Нап. Юліян Заяц (кінець). Ст. 21—45. 4) Із судової практики. Нап. Іван Чернявський. Ст. 1—17. — 5) Наукова хроніка. Ст. 1—22. — 6) Оцінки і реферати. Ст. 1—38.

Розвідки про міста і міщанство на Україні-Руси в XV—XVIII в. Частина друга. (Руська Історична Бібліотека. Т. XXIV). У Львові, 1904. Накладом і з друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 177—462, 8^о. Ціна 2 кор. Зміст: 1) М. Бладімирський-Буданов, Німецьке право в Польщі й Литві (кінець). Ст. 177—308. — 2) В. Антонович, Українські міста. Ст. 311—383. — 3) Д. Багалій, Магдебурське право на Лівобічній Україні. Ст. 387—442. — 4) Показчик імен для т. XXIII і XXIV. Ст. 443—455. — 5) Поправки. Ст. 457—459.

Хроніка українсько-руського Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові. Вип. II. 1904. Ч. 18. Січень-цвітень. Львів, 1904. З друкарні Н. Т. ім. Шевченка. Ст. 1—24, 8^о. Ціна 30 сот. Зміст: Надзвичайні загальні збори. — Засідання Виділу. — Засідання секцій. (О. Сушко — Епівод з життя П. Скарги. С. Томашівський — Угорські Русини в світлі малярської офіційної статистики. Б. Барвінський — Нові матеріали до історії галицького опришківства. М. Зубрицький — Про годівлю овець у Старосамбірщині. О. Сушко — Впроваджене єзуїтів до Польщі. В. Герасимчук — Ів. Виговський і Юр. Хмельницький. В. Доманицький — Козаччина на переломі XVI—XVII вв. (1591—1603). З. Кузеля — Антропология і археология в зах. і серед. Європі в рр. 1900—1902. Ів. Франко — Король балагулів Антін Шашкевич і його українські поезії. І. Пулюй — Кругова діаграма генераторів для перемінних прудів). — Засідання комісій. — Участь Товариства в ювілею „Общества истории и древностей российских“. — Товариства й інсти-

туції що далі приступили до обміну виданнями. — Нові видання Товариства.

Chronik der ukrainischen Ševčenko-Gesellschaft der Wissenschaften in Lemberg. Jhrgg. 1904. Heft. I. N. 17. Bericht für das Jahr 1904. Львів, 1904. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 64, 8⁰. Ціна 1 коп. Зміст: Tätigkeit des Ausschusses. — Tätigkeit der Sektionen und Kommissionen. — Wissenschaftliche Publikationen. — Wirkliche Mitglieder. — Dr. Al. Markevyč, ein Nekrolog. — Mitglieder der Kommissionen. — Administration der Gesellschaft. — Institutionen, welche ihre Publikationen mit der Gesellschaft im Jahre 1903 ausgetauscht hatten. — Stand der Bibliothek. — Stand des Museums. — Kassabericht.

Chronik der ukrainischen Ševčenko-Gesellschaft der Wissenschaften in Lemberg. 1904, Jänner-April. Jhrgg. 1904. Heft II. N. 18. Львів, 1904. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 32, 8⁰. Ціна 30 сот. Зміст: Ausserordentliche Generalversammlung. — Sitzungen des Ausschusses. — Sitzungen der Sektionen. — (Al. Suško — Eine Episode aus dem Leben des Peter Skarga. S. Tomašivskýj — Die ungarischen Ruthenen im Lichte der magyarschen amtlichen Statistik. B. Barvinickýj — Neue Materialien zur Geschichte des galizischen Räubertums. M. Zubryčkýj — Über die Schafzucht in der Umgegend von Alt-Sambor. Al. Suško — Die Einführung der Jesuiten in Polen. V. Herasymčuk — I. Vyhovskýj und Georg Chmelnyčkýj. V. Domanyčkvj — Das Kosakentum am Übergang vom XVI ins XVII Jhrdt. (1591—1603). Z. Kuzela — Die Anthropologie und Archäologie in West- und Mitteleuropä in d. J. 1900—1902. Iv. Franko — König der „Balagulen“ Anton Šaškevič und seine ukrainischen Gedichte. I. Puluž — Das Kreisdiagramm der Wechselstromgeneratoren). — Sitzungen der Kommissionen. — Der Anteil der Gesellschaft an dem Jubiläum der „Gesellschaft für russische Geschichte und Alterthümer“. — Gesellschaften und Institutionen, welche ferner zum Austausch der Publikationen beigetreten sind. — Neue Publikationen der Gesellschaft.

Літературно-Науковий Вістник (наукова частина).

У книжка (за май):

З. — З розмов із селянськими інтелігентами на Лівобережній Україні.

М. Лозинський — Три з'їзди (Конець буде).

Др. Павло Ваглер — Новітні вигади в старині (Кон. буде).

Хроніка і бібліографія.

VI книжка (за червень):

Іван Кревецький — „Не было, нѣтъ и быть не можетъ ! (Конець буде).

М. Лозинський — Три з'їзди. (Конець).

Ів. Франко — Шевченко і Єремія.

В. Гнатюк — Поетичний талант між бачванськими Русинами.

Хроніка і бібліографія.

VII книжка (за липень):

Іван Кревецький — „Не было, нѣтъ и быть не можетъ ! (Конець).

М. Л. — Деякі релігійні обряди та звичаї в погляду гігієни тіла й духа.

Наукові Листки :

I. Грузинське письменство, пер. І. Кр.

II. Чи слово „щп“ образливе? В.

Лист до редакції „Літературно-Наукового Вістника“.

М. Грушевський — Гуцульська вистава.

Наукові вакаційні курси.

Хроніка і бібліографія.

VIII книжка (за серпень):

С. Загородний — Війна і опозиційні елементи в Росії.

Василь Панейко — Фільософія оптимізму.

Музично-драматична школа М. В. Лисенка в Києві.

Іван Кревецький — Вільні університети.

М. Грушевський — Українсько-руські наукові курси.

М. Грушевський — Антін Чехов.

Хроніка і бібліографія.

В і д б и т қ и.

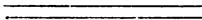
Олександр Сушко. Впроваджене єзуїтів до Польщі. Історично-критична студія. (Відбитка в „Записок“ т. LVII, LVIII і LIX). Львів, 1904. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 60, 8°. Ціна 60 сот.

Нові причинки до історії відносин російського правительства до України в 1720-их і 1730-их рр. Написав Іван Джиджора. (Відбитка з „Записок“, т. LXI). Львів, 1904. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 40, 8⁰. Ціна 40 сот.

Виговський і Юрій Хмельницький. Історичні студії, написав Василь Герасимчук. (Відбитка з „Записок“, т. LIX—LX). Львів, 1904. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 70, 8⁰. Ціна 70 сот.

Перші роки нового австрійського процесу цивільного. Написав др. Кость Левицький. (Відбитка з „Часописи правн. і екон.“ т. VI—VII). Львів, 1904. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 76, 8⁰. Ціна 80 сот.

Українсько-руські наукові курси вакаційні 1904 р., -уряджені у Львові Товариством прихильників української літератури, науки і штуки. У Львові, 1904. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 16+3 таблиці, 8⁰.

Запросини до передплати

на

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ВІСНИК.

З роком 1905 вступає Літературно-Науковий Вістник у осьмий рік свого істнованя. Виданих доси 28 томів сього вістника свідчать досить проречисто про вартість виданя, яке протягом свого істнованя, надіємо ся, гідно репрезентувало українсько-руське письменство по обох боках Збруча, було вірним зеркалом і показчиком його розвою і силкувало ся не без успіху вказувати дороги тому розвоєви та вияснювати значіне ріжнородних фактів і напрямів нашого духового і громадського житя.

В новому році Літ.-Наук. Вістник буде держати ся тої самої програми і тих самих провідних думок, не признаючи ся виключним прихильником ніякої літературної школи, ніякої громадської партії ані релігійно-філософичної секти, але всюди високо ставлячи свободний розвій одиниці й народности, плеканє гуманних і поступових ідей, здорову і ніякими догмами не спутану критику і талант.

У новім річнику візьмуть участь ті самі літературні та публіцистичні сили, які працювали в ЛНВ доси, а надто ряд молодих талантів із галицької і російської України. З праць призначених для сього річника назвемо лише простору повість Андрія Чайківського з житя сучасної галиць-

ко-руської інтелігенції, що зачнуть ся від першої книжки нового річника, нові оповіданя та поезії В. Стефаника, М. Коцюбінського, В. Самійленка, І. Франка, Г. Хоткевича, Я. Жарка, М. Вороного, Лісака-Тамаренка, Надії Кибальчич, І. Липи, з посмертної теки М. Старицького та Євгенії Ярошинської, уступи із споминів української селянки Марусі Вольвачівної та селянина Харламція Краснолуцького і т. и. Надто помістимо ряд гарних перекладів із сучасних європейських та американських письменників, ряд критичних студій про нашу й інші літератури, ряд публіцистичних статей про важніші сучасні питання і в кожній книжці, як звичайно, багату хроніку.

Передплата ЛНВ лишаєть ся така сама, як була доси, а власне

цілорічна . . . 16 кор.

піврічна . . . 8 кор.

Адміністрація просить ласкаво поспішити з присилкою передплати, щоб було можна управильнити наклад.

Редакційний комітет Літературно-Наукового Вістника:

М. Грушевський. В. Гнатюк. Ів. Франко.